Звіт подібності

Метадані

Назва організації
Poltava University of Economics and Trade
Заголовок
Тези Бурік і Костиренко
Автор
БурікНауковий керівник / Експерт
підрозділ
Poltava University of Economics and Trade

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

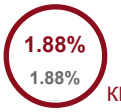

КП 1

КП 2

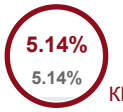

КЦ

40
Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

798
Кількість слів

6040
Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		1
Інтервали		0
Мікропробіли		1
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)	a	0

Джерела

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	ФОРМИ ЛЮДЯНОСТІ МЕРЕЖЕВОГО СУСПІЛЬСТВА I. Usanov,L. Usanova;	10 1.25 %
2	ФОРМИ ЛЮДЯНОСТІ МЕРЕЖЕВОГО СУСПІЛЬСТВА I. Usanov,L. Usanova;	5 0.63 %

з бази даних RefBooks (1.88 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)

джерело: Paperity

1 ФОРМИ ЛЮДЯНОСТІ МЕРЕЖЕВОГО СУСПІЛЬСТВА 15 (2) 1.88 %
I. Usanov,L. Usanova;

з домашньої бази даних (0.00 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)

з програми обміну базами даних (0.00 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)

з Інтернету (0.00 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗМІСТ	КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)

«ІНТЕГРАЦІЯ ІСТОРИКО-ДЕМОГРАФІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СОТЕННИХ МІСТЕЧОК ГЕТЬМАНЩИНИ XVIII СТ. У ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ»

10 Освітні науки

О. О. Бурік, спеціальність Готельно-ресторанна справа, група ГРС фмб (9)-11
Т. О. Костиренко, викладач закладу вищої освіти, асистент 1 кафедри педагогіки та суспільних наук Полтавського університету економіки і торгівлі
Полтавський фаховий коледж 1 Полтавського університету економіки і торгівлі

Для дослідження історико-демографічних характеристик та соціально-демографічної поведінки населення Гетьманщини XVIII ст. можна використовувати облікові документи. Вони відображають кількісний склад населення, їхній вік, стать, сімейний стан, соціальні групи, релігійну приналежність. Використання таких джерел не лише збагачує історико-демографічні дослідження, а й відкриває широкі можливості для застосування у викладанні освітніх компонентів «Історія українського державотворення», «Історія та культура України», «Історія: Україна і світ (експериментальний інтегрований курс)». Водночас інтеграція матеріалів історико-демографічного дослідження у викладання історії активізує пізнавальну діяльність студентів і розвиває їхні аналітичні здібності.
Для дослідження обрано сповідні розписи трьох парафій сотенних містечок Гетьманщини - Свято-Миколаївської церкви у Великих Будищах, Свято-Троїцької церкви в Старих Санжарах та церкви Святого Архистратига Михаїла в Нових Санжарах. Належний стан збереженості документів дозволив висвітлити соціально-демографічну історію цих населених пунктів станом на 1775 р. [4].
У парафії Святого Архистратига Михаїла проживало 1214 осіб (596 чоловіків та 618 жінок), у Свято-Троїцькій - 918 осіб (446 чол. та 472 жін.), а у Свято-Миколаївській - 698 осіб (334 чол. та 364 жін.). У сповідних розписах фіксуються відомості про мешканців дворів духовенства, козаків, посполитих, а також бездворових, що дозволяє визначити соціальну структуру населення.
Жінки кількісно переважали чоловіків, що відображено у коефіцієнтах фемінізації: 109 - у Свято-Миколаївській парафії, 106 - у Свято-Троїцькій, 104 - у парафії Святого Архистратига Михаїла. Статево-вікові співвідношення показують, що жінки переважали в більшості вікових груп, а особливо у старшому віці.
Середній вік населення становив 21,2 р. у Свято-Троїцькій, 22,8 р. - у парафії Архистратига Михаїла, 23,9 р. - у Свято-Миколаївській. Це свідчить про переважання молодого населення, характерного для традиційного суспільства ранньомодерної доби. За класифікацією шведського демографа Акселя Зундберга, тип вікової структури визначено як прогресивний: дитяча група (0-14 р.) становила 33-47%, а частка старших вікових груп (60+) - до 4% [4].
Для визначення рівня старіння населення застосовано шкалу Ж. Боже-Гарньє та вдосконалену Е. Россетом, за якою коефіцієнт старіння нижче 8 свідчить про демографічну молодість [2, с. 132]. У досліджуваних парафіях цей показник не перевищував 4. Отже, населення характеризувалося високими показниками народжуваності та смертності, низькою тривалістю життя й переважанням молодих вікових груп [4].
Населення поділено за біологічним та економічним типом, відповідно до класифікації французьких демографів Луї Анрі та Алана Блюма [1, с. 16]. Біологічний тип засвідчує, що молодь (0-19 рр.) становила 1463 особи, а працездатне населення (15-64 рр.) - 1653 особи. Найбільша частка молоді зафіксована у Свято-Троїцькій парафії (57%), а частка людей продуктивного віку - у Свято-Миколаївській (62,8%). Літніх осіб (60+) налічувалося 95, тобто близько 3% загальної кількості вірян [4].
Соціально-демографічні показники відображають загальну нестабільність життя населення другої половини XVIII ст. Часті міграції, посухи, неврожаї, епідемії, пожежі та війни зумовлювали коротку тривалість життя й високу дитячу смертність. Наприклад, у 1766, 1773-1774 рр. Гетьманщина потерпала від посух, а в 1779 р. жителі Нових Санжар стикнулися з нашестям сарани, що знищила посіви. У 1786-1787 рр. суворі морози призвели до голоду [3, с. 56].
Історико-демографічне дослідження сотенних містечок Гетьманщини XVIII ст. має значний потенціал для формування у студентів навичок критичного аналізу історичних джерел і розуміння соціально-демографічних процесів минулого.
На практичних заняттях з «Історія українського державотворення», «Історія та культура України», «Історія: Україна і світ (експериментальний

інтегрований курс)» ці матеріали можуть бути використані у таких формах:

1. групова робота з фрагментами документів, де студенти визначають соціальні групи, демографічні характеристики, склад домогосподарств і родин;
2. побудова статево-вікових пірамід, обчислення коефіцієнтів фемінізації, середнього віку населення, рівня старіння населення;
3. порівняльний аналіз соціальної структури парафій;
4. проєктна діяльність, у межах якої студенти представляють результати власних досліджень у презентаціях або створюють мапи думок (англ. mind map);
5. дискусійні завдання, сократівська бесіда.

Такі форми роботи формують міждисциплінарний підхід у викладанні на рівні історії України, історичної демографії, соціології, економіки й історії релігії. Під час роботи зі сповідними розписами студенти вчаться не лише аналізувати показники, а й розвивають наукове мислення, що вимагає інтерпретації даних, їхнього зіставлення та критичної оцінки достовірності. Це готує студентів до проведення власних досліджень і виховує повагу до історії.

Список використаних джерел

1. Волошин Ю. В. Статево-вікова та шлюбна структура населення міста Полтави в другій половині XVIII століття. Історична пам'ять. 2011. No1. С. 5-24 .
2. Гладун О. М. Нариси з демографічної історії України XX століття : монографія. НАН України, Ін-т демограф. та соціальн. дослідж. імені М. В. Птухи. Київ, 2018. 222 с.
3. Острась Е. С. Врожайність зернових культур, хлібні ціни та забезпечення населення хлібом в Лівобережній Україні в другій половині XVIII ст. Донецьк : Донецький національний університет, 2003. 80 с.
4. ЦДІАК України. Ф. 990. Оп. 2. Спр. 34. Арк. 804-1097. URL: https://surl.li/lonxkz (дата звернення: 20.10.2025).